

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Ndc/16/2017                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 8116213205                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.05.2018                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Dušan Čimo                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2018:8116213205.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. W.Č., trvale bytom vo P., X. H. XXX/XX a 2/ Z. U., trvale bytom v B. T. B. P., Č. XXXX/XX, oboch zastúpených splnomocnenkyňou RS legal s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, M. Waltariho 7, proti žalovanej H. I., trvale bytom v L.Š., I.. B. XXXX/XX, o určenie neexistencie dôvodov vydedenia, vedenom Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4C/126/2016, o návrhu žalovanej na prikázanie sporu inému súdu takto

### rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu Okresnému súdu Prešov **n e v y h o v u j e**.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom predložil 7. decembra 2017 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalovanej na prikázanie sporu Okresnému súdu Prešov z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Žalovaná návrh odôvodnila svojím zlým zdravotným stavom (ťažkou invaliditou) a ním zapríčinenou imobilitou, pre ktoré je odkázaná na invalidný vozík, resp. pomoc tretej osoby (syna) a cestovanie by pre ňu znamenalo veľké utrpenie s ohrozením jej zdravia a života.

2. Žalobcovia s návrhom žalovanej nesúhlasili, považujúc tvrdenia v ňom uvádzané za nepravdivé a oponujúc im vlastným tvrdením o pravidelnom dochádzaní žalovanej do bytu, ktorý je predmetom dedičstva a ktorý sa nachádza práve v Novom Meste nad Váhom.

3. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu, keďže práve on je súdom najbližšie spoločne nadriadeným súdu aktuálne prejednávajúcemu spor a tomu súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu žalovanej prikázaný a na ktorom zhodou okolností aj konanie v tejto veci začalo (§ 39 ods. 3 C. s. p.) po prejednaní veci bez pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario C. s. p.) dospel k záveru, že návrh nemožno považovať za dôvodný.

4. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p. spor možno prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj (okrem nutného

prikázania veci pre vylúčenie sudcov súdu majúceho inak spor prejednať a rozhodnúť - pozn. najvyššieho súdu) z dôvodu vhodnosti.

5. Predpokladom prikázania (delegácie) sporu inému súdu podľa práve odcitovaného zákonného ustanovenia je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania. Prikázanie sporu teda v skutočnosti predstavuje i prelomenie zásady „perpetuatio fori“ (trvania príslušnosti), zakotvanej dnes v ustanovení § 36 ods. 2 C. s. p. a v čase začatia konania v prejednávanej veci v ustanovení § 11 ods. 1 vete druhej zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (Občianskeho súdneho poriadku). Prejednávanie a rozhodovanie sporov súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne, miestne a dnes už i kauzálne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie určitého sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 C. s. p., hoci by pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu sporu i pomerov všetkých jeho účastníkov (dnes a ďalej len strán), pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán.

7. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto spore nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že Okresný súd Prešov spor prejedná hospodárnejšie (než Okresný súd Nové Mesto nad Váhom).

8. V danom prípade žalovaná odôvodňuje vhodnosť ňou navrhovanej delegácie sporu sťažením svojho prístupu k vec prejednávajúcemu súdu s prihliadnutím na jej zlý zdravotný stav a obmedzenú pohyblivosť. Pravdivosť takéhoto jej tvrdenia však žalobcovia popreli, takže sa stalo sporným a žalovaná pravdivosť vlastnej verzie spôsobom vlastným sporovému konaniu (ako konaniu dôkaznému), teda spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti nepreukázala (keď priamym dôkazom na tvrdenia v tomto prípade nebola fotokópia lekárskej správy z februára 2016 ani rozhodnutie ústredia Sociálnej poisťovne o zvýšení starobného dôchodku z 3. decembra 2015). Povaha uplatneného dôvodu pre delegáciu pritom vylučovala, aby tvrdené nepriaznivé dopady na zdravotný stav žalovanej boli eliminované aj v prípade, ak by jej návrhu bolo vyhovené, keďže i potenciálne prejednanie sporu Okresným súdom Prešov by pre žalovanú bolo spojené s nutnosťou prekon(áv)ania vzdialenosti medzi jej bydliskom a budovou súdu (nakoľko tu podľa obsahu spisu nejde o - inak veľmi ojedinelý, ak vôbec existujúci - prípad bydliska strany priamo v budove súdu či v jej bezprostrednej blízkosti). Tu je navyše namieste pripomenúť možnosť dožiadania (§ 104 C. s. p.) a vykonanie výsluchu prostredníctvom dožiadaného súdu, svojím sídlom najbližšieho strane sporu, ktorá namieta vzdialenosť svojho bydliska od spor prejednávajúceho súdu.

9. Z týchto dôvodov preto najvyšší súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p. neboli splnené. Preto návrhu žalovanej nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.